

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Δ. Διαμαντίδου
Τηλ. 2131361219

Αθήνα, 8 Απριλίου 2015

Αριθ. Πρωτ: 58037/2014

Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. Κώδικας: 105 63

Προς: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
Δ/νσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

Θέμα : Εφαρμογή διατάξεων του ν. 4251/2014

Από την διαπροσωπική μας επαφή (διημερίδες για την εφαρμογή του Κώδικα), αλλά και τα ερωτήματα που λαμβάνουμε σχετικά με την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4251/2014, διαπιστώνουμε ότι δεν υφίσταται ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεών του. Μέχρι την έκδοση του σχετικού εγχειριδίου, σας αποστέλλουμε οδηγίες για την ενιαία αντιμετώπιση των βασικότερων ζητημάτων που αντιμετωπίζετε κατά την πρακτική εφαρμογή.

Α. Θέματα διαδικασιών

α) Η υποβολή αιτήσεων χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής ή υποβολής συμπληρωματικών δικαιολογητικών, καθώς επίσης και η παραλαβή άδειας διαμονής, ή απορριπτικής απόφασης ή άλλων εγγράφων, διενεργείται:

- από τον ενδιαφερόμενο
- από συζύγους, ανιόντες και ενήλικους κατιόντες.
- από δικηγόρο είτε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, είτε με ιδιωτικό που φέρει τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος.

Σημ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Κώδικα Δικηγόρων, Ν. 4194/2013, οι ασκούμενοι δικηγόροι μπορούν να εκπροσωπούν αυτοτελώς τους πολίτες τρίτων χωρών.

β) Σε κάθε περίπτωση, η εξουσιοδότηση θα πρέπει να φέρει τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από οποιαδήποτε δημόσια αρχή εντός της ελληνικής επικράτειας. Επιτρέπεται η εκπροσώπηση με πληρεξούσιο που συντάσσεται σε ελληνική προξενική αρχή της αλλοδαπής, με θεώρηση του γνησίου υπογραφής από τον Έλληνα Πρέσβη ή τον Έλληνα Πρόξενο, εφόσον πρόκειται για αίτηση ανανέωσης άδειας διαμονής, παραλαβή της άδειας διαμονής ή απορριπτικής απόφασης.

γ) Η πληρεξουσιότητα αφορά όσα θέματα ορίζονται ρητώς. Συνεπώς, ο πληρεξούσιος δικηγόρος δε μπορεί να εξουσιοδοτήσει άλλο δικηγόρο, εκτός αν αυτό ορίζεται ρητά στην εντολή πληρεξουσιότητας (άρθρο 715 Αστικού Κώδικα). Επιπλέον οι εξουσιοδοτημένοι δεν μπορούν να υπογράψουν υπεύθυνες δηλώσεις για τους εντολείς τους, εκτός εάν εξουσιοδοτούνται ειδικά για το σκοπό αυτό και στο

συγκεκριμένο (ειδικό) πληρεξούσιο αναγράφεται επακριβώς το περιεχόμενο των υπεύθυνων δηλώσεων που πρόκειται να υπογράψουν. (Γνωμοδότηση 535/2005 Νομικού Συμβουλίου του Κράτους).

δ) Η πληρεξουσιότητα πρέπει να έχει σαφές περιεχόμενο, να ασκείται προς το συμφέρον του εξουσιοδοτούμενου με την έννοια του άρθρου 200 ΑΚ και ισχύει μέχρι να ανακληθεί όπως ορίζεται στο άρθρο 218 ΑΚ. Ο εντολέας πρέπει να ενημερώσει την αρμόδια υπηρεσία σε περίπτωση ανάκλησης της πληρεξουσιότητας. Εάν δόθηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο, ανακαλείται μόνο κατά τον ίδιο τύπο, διαφορετικά η ανάκληση, ως αντίθετη σε απαγορευτική διάταξη νόμου, είναι άκυρη κατ' άρθρο 174 ΑΚ.

ε) Η ανάκληση γίνεται με ρητή δήλωση του ενδιαφερόμενου προς τον ορισθέντα ως αντιπρόσωπό του και για τον λόγο αυτό, εάν έχει παρέλθει εύλογος χρόνος από την εντολή, ζητείται υπεύθυνη δήλωση του εξουσιοδοτούμενου ότι η εξουσιοδότηση είναι σε ισχύ. Η εξουσιοδότηση ισχύει για όλες τις ενέργειες μέχρι την ολοκλήρωση, εφόσον αυτές περιγράφονται επαρκώς (άρθρα 211-225 Αστ. Κώδικα).

στ) Η πρωτότυπη εξουσιοδότηση δεν θα παρακρατείται από την υπηρεσία πριν την ολοκλήρωση του αιτήματος, αλλά θα παραμένει στην κατοχή του εξουσιοδοτούμενου και θα επιδεικνύεται σε κάθε συναλλαγή του με την αρμόδια υπηρεσία στο πλαίσιο των ενεργειών που περιγράφονται στο κείμενο της εξουσιοδότησης. Αντίθετα παρακρατείται από την υπηρεσία στο τελικό στάδιο διεκπεραίωσης του αιτήματος

Οι εξουσιοδοτούντες και οι εξουσιοδοτημένοι, όταν η εξουσιοδότηση ή το πληρεξούσιο συνάπτονται στην Ελλάδα, πρέπει να είναι νομίμως διαμένοντες κατά την ημερομηνία της σύναψης αυτών, πλην της περίπτωσης σύνταξης συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου με το οποίο παρέχεται δυνατότητα εκπροσώπησης πολίτη τρίτης χώρας, από δικηγόρο, ενώπιον δικαστικών ή διοικητικών αρχών (λ.χ. χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους).

B. Πλήρωση των προϋποθέσεων της περ. (ε) του άρθρου 6 του ν. 4251/2014. Ασφαλιστική κάλυψη

Σε συνέχεια εγγραφών και προφορικών ερωτημάτων, αναφορικά με ζητήματα πλήρωσης των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, προκειμένου οι πολίτες τρίτων χωρών να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οποιαδήποτε ασφαλιστική κάλυψη, ιδιωτική ή δημόσια, η οποία συνάπτεται στο ελληνικό κράτος ή αλλού, είναι δεκτή κατ' αρχήν, εφόσον παρέχει πλήρη κάλυψη και δεν επιβαρύνει τα δημόσια οικονομικά του κράτους.

Κάτοχοι άδειας διαμονής που παρέχουν πρόσβαση στην εργασία

Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα με τίτλο διαμονής που παρέχει πρόσβαση στην εργασία, ανεξαρτήτως εάν αυτός είναι τίτλος μακράς διαμονής ή όχι, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον ασφαλιστικό φορέα που υπάγονται, αναλόγως του επαγγέλματος που ασκούν, αντίστοιχα με τους ημεδαπούς.

Τα μέλη των οικογενειών τους, που είναι συντηρούμενα (προστατευόμενα) και κατέχουν άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση καθώς και τα ενηλικιωθέντα τέκνα που κατείχαν στο παρελθόν άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, ασφαλιζονται υποχρεωτικά, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, στον ασφαλιστικό φορέα του συντηρούντος (άμεσα ασφαλισμένου) και προσκομίζουν, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής τους για τον ίδιο λόγο, οικογενειακό βιβλιάριο υγείας.

Εάν οι πολίτες τρίτων χωρών είναι κάτοχοι αδειών διαμονής για εργασία (ειδικού σκοπού) και η ασφαλιστική νομοθεσία παρέχει δικαίωμα εξαίρεσης από την υποχρέωση ασφάλισης σε δημόσιο ασφαλιστικό φορέα, προσκομίζεται βεβαίωση ιδιωτικού φορέα ασφάλισης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση που εκδίδεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 136 παρ. 3 του ν. 4251/2014 και παράλληλα μνημονεύεται η σχετική διάταξη, η οποία προβλέπει δικαίωμα εξαίρεσης.

Εξαιρέση: Κάτοχοι αδειών διαμονής μακράς διάρκειας που παρέχει πρόσβαση στην εργασία, οι οποίοι δεν εργάζονται και ως εκ τούτου δεν δικαιούνται ασφαλιστικών παροχών, καθόσον δεν διαθέτουν ασφαλιστική ικανότητα, έχουν την υποχρέωση να είναι ασφαλισμένοι σε ιδιωτικό φορέα ασφάλισης.

Κάτοχοι άδειας διαμονής για λοιπούς λόγους

Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται ή διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους του ν. 4251/2014 και αιτούνται τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας διαμονής, ο τύπος της οποίας παρέχει τη δυνατότητα ασφάλισης σε ιδιωτικό φορέα ασφάλισης, έχουν τη δυνατότητα να προσκομίσουν:

- Ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν συναφθεί στην αλλοδαπή εφόσον ρητά αναφέρουν ότι καλύπτουν τον ενδιαφερόμενο για όσο διάστημα διαμένει στην Ελλάδα ή
- Ασφαλιστήρια συμβόλαια που συνάπτονται στην Ελλάδα

Τα παραπάνω συμβόλαια γίνονται δεκτά, εφόσον δεν περιλαμβάνουν απαλλαγές και ειδικές πρόσθετες συμφωνίες με προδήλως καταχρηστικούς όρους, που στην πράξη ακυρώνουν την ιατρική, φαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη, όπως απαλλαγές ή διαστήματα αναμονής και καλύπτουν το χρονικό διάστημα ισχύος της άδειας διαμονής.

Οι καλύψεις των ασφαλιστήριων συμβολαίων προκειμένου να πληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 6 περ. (ε) του ν. 4251/2014, αφορούν σε :

- Ασφάλιση μόνιμης ολικής ή μερικής ανικανότητας από ατύχημα. Το ύψος των καλυπτόμενων παροχών θα πρέπει να ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον 15.000 ευρώ ετησίως με συμμετοχή του ασφαλιζόμενου 20% κατ' ανώτατο όριο. Διευκρινίζουμε ότι ο όρος «μόνιμης» αφορά αθροιστικά και όχι διαζευκτικά στην ολική και μερική ανικανότητα και συνεπώς τα προσκομιζόμενα ασφαλιστήρια θα πρέπει να παρέχουν κάλυψη και για τους δύο τύπους μόνιμης ανικανότητας. Δεδομένου δε ότι η παροχή της ανικανότητας είναι επιδοματικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν υφίσταται πρόβλεψη «συμμετοχής» θα γίνονται δεκτά και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια στα οποία δεν αναφέρεται «συμμετοχή» του ασφαλισμένου, αρκεί αυτά να προβλέπουν ως ελάχιστο κεφάλαιο κάλυψης τις 15.000 ευρώ.
- Ιατροφαρμακευτικά έξοδα από ασθένεια ή ατύχημα. Το ύψος των καλυπτόμενων παροχών θα πρέπει να ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον 1500 ευρώ ετησίως. με συμμετοχή του ασφαλιζόμενου 20% κατ' ανώτατο όριο. Η ανωτέρω κάλυψη αφορά στην πρωτοβάθμια φροντίδα, η οποία περιλαμβάνει την κάλυψη εξόδων για διαγνωστικές εξετάσεις και ιατρικές επισκέψεις.
- Ευρεία νοσοκομειακή περίθαλψη. Το ύψος των καλυπτόμενων παροχών θα πρέπει να ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον 10.000 ευρώ ετησίως με συμμετοχή του ασφαλιζόμενου 20% κατ' ανώτατο όριο. Ο όρος «ευρεία», αφορά στη νοσοκομειακή κάλυψη, ήτοι την κάλυψη των εξόδων που συνεπάγεται η ιατρικώς αναγκαία εισαγωγή και παραμονή του ασφαλισμένου ως εσωτερικού ασθενούς σε νοσοκομείο(διαμονή, τροφή, ιατρικές/χειρουργικές αμοιβές, ιατρικές πράξεις και εξετάσεις, έξοδα χειρουργείου, φάρμακα, υγειονομικό υλικό).

– Οι συνταξιούχοι πληρούν τον όρο της πλήρους ασφαλιστικής κάλυψης ασθενείας εάν δικαιούνται ιατρική περίθαλψη από μέρους του κράτους που καταβάλλει τη σύνταξή τους.

– Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Υγείας προσφέρει την πλήρη κάλυψη όταν ο πολίτης της ΕΕ δεν μεταφέρει τη διαμονή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ.1408/71 στο κράτος και έχει την πρόσθεση να επιστρέψει, π.χ. σπουδές ή απόσπαση σε άλλο κράτος μέλος.

Στην περίπτωση αδειών διαμονής χρονικής διάρκειας μεγαλύτερης του έτους, η ανανέωση του ασφαλιστήριου συμβολαίου που καλύπτει χρονικό διάστημα ενός έτους, θα πρέπει να γίνεται από τον πολίτη τρίτης χώρας κάθε έτος, ώστε να επιδεικνύεται στις υπηρεσίες σας, είτε επί τη ευκαιρία δειγματοληπτικού ελέγχου είτε κατά την ανανέωση της άδειας.

Στην τελευταία περίπτωση – δηλαδή κατά τη διαδικασία ανανέωσης - ο πολίτης τρίτης χώρας θα πρέπει να καταθέσει στην υπηρεσία σας τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που θα καλύπτουν όλα τα παρελθόντα έτη, διαφορετικά η άδειά του θα ανακαλείται από την ημερομηνία από την οποία έπαυσε η ασφάλιση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 του ν.4251/2014.

Εκπλήρωση ασφαλιστικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεση για την ανανέωση άδειας διαμονής

Στις περιπτώσεις που ως προϋπόθεση για την ανανέωση των αδειών διαμονής¹ ορίζεται η εκπλήρωση ελάχιστου αριθμού ημερών ασφάλισης ή ελάχιστου χρονικού διαστήματος ασφάλισης ανά διετία ή τριετία, διευκρινίζεται ότι, μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2015, ημερομηνία λήξης της ισχύος της αριθ. 51738/2014 κοινής υπουργικής απόφασης, αυτός ταυτίζεται με τη συμπλήρωση των απαιτούμενων χρονικών προϋποθέσεων για τη χορήγηση πλήρους ιατροφαρμακευτικής κάλυψης σύμφωνα με τα κάθε φορά οριζόμενα στην ασφαλιστική νομοθεσία.

Εν προκειμένω είναι σαφές ότι μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2015 για την ανανέωση των αδειών διαμονής θα αναζητείται μόνο η ύπαρξη βιβλιαρίου υγείας σε ισχύ.

Ασφάλιση στον ΟΓΑ

Προκειμένου να πληρείται η προϋπόθεση ανανέωσης των αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που ασφαλιζονται στον ΟΓΑ, θα πρέπει, κατά την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος, οι ενδιαφερόμενοι να διαθέτουν βιβλιάριο υγείας σε ισχύ ή να έχουν πραγματοποιήσει 150 ημέρες ασφάλισης.

Στην παρούσα φάση και δεδομένης της 108/25-02-2015 απόφασης του Διοικητή του ΟΓΑ, με την οποία « η ασφαλιστική ικανότητα των δικαιούχων παροχών περίθαλψης του ΟΓΑ, που έληξε στις 31-12-2014 ανανεώνεται έως και 30/04/2015», μπορείτε να προβαίνετε στην ανανέωση των αδειών διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση και κατέχουν βιβλιάριο υγείας που η ισχύς του έχει αυτοδικαίως παραταθεί.

Μετά την ανωτέρω ημερομηνία και λαμβανομένου υπόψη ότι η ασφαλιστική ικανότητα ελέγχεται ηλεκτρονικά, αφού στο σύστημα ΑΤΛΑΣ περιλαμβάνεται ολοκληρωμένο μητρώο δικαιούχων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης, άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένων, θα μπορείτε να ανανεώνετε τις άδειες διαμονής των ενδιαφερομένων, που θα σας προσκομίζουν αντίγραφο της ασφαλιστικής τους ικανότητας από τον εν λόγω φορέα.

Πληροφοριακά σας ενημερώνουμε ότι καταβάλλεται προσπάθεια από τον ΟΓΑ και το Υπουργείο μας ώστε να υπάρξει δυνατότητα απευθείας πρόσβασης των υπηρεσιών σας στην ηλεκτρονική εφαρμογή για την άντληση των δεδομένων.

Αμειβόμενοι με εργόσημο – Περιπτώσεις που δεν έχει χορηγηθεί βιβλιάριο υγείας

Σε ότι αφορά τον ΟΓΑ, για τους εργάτες γης, οι ημέρες εργασίας αυτών υπολογίζονται ανά έτος με βάση τις αμοιβές τους, για τις οποίες έχουν λάβει εργόσημο, και προκύπτουν από τη διαίρεση του συνόλου των καταβληθεισών εντός του έτους αμοιβών, διά του ημερομισθίου του ανειδικεύτου εργάτη της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Θεωρούνται ως πραγματοποιηθείσες κατά το μήνα εξόφλησης των εργοσήμων.

Οι απασχολούμενοι που έχουν πραγματοποιήσει 150 ημέρες εργασίας και άνω κατ' έτος, ασφαλιζονται στον ΟΓΑ για ολόκληρο το έτος.

¹ Οι τύποι αδειών διαμονής που χορηγούνται ή ανανεώνονται υπό την προϋπόθεση της εκπλήρωσης των ασφαλιστικών υποχρεώσεων του αιτούντος και τυχόν συντηρούμενων μελών, είναι οι υπαγόμενες στις κατηγορίες Α, ΣΤ και Ζ.

Ο υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης γίνεται από τον ΟΓΑ, βάσει του στοιχείων του Αρχείου εργοσήμου που τηρείται στην ΗΔΙΚΑ Α.Ε.

Όσοι απασχολούνται για πρώτη φορά ως εργατές γης μπορούν να υποβάλουν Δελτίο Απογραφής και Επιλογής Ασφαλιστικής Κατηγορίας, προκειμένου να εγγραφούν στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου.

Ο ΟΓΑ σε τακτά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον μια φορά το χρόνο) ενημερώνει τους ασφαλισμένους του για το χρόνο ασφάλισής τους βάσει των εργοσήμων τους.

Ασφάλιση ΙΚΑ:

Προκειμένου να πληρείται η προϋπόθεση ανανέωσης των αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που ασφαλιζονται στο ΙΚΑ, θα πρέπει, κατά την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος, οι ενδιαφερόμενοι να διαθέτουν:

- βιβλιάριο υγείας σε ισχύ ή
- έγγραφο ασφαλιστικής ικανότητας ή
- διαπίστωση, μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το ΙΚΑ, της πραγματοποίησης 50 τουλάχιστον ημερών ασφάλισης στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ κατά **το προηγούμενο ημερολογιακό έτος (2014), είτε κατά το τελευταίο δεκαπεντάμηνο.** Όταν ο υπολογισμός γίνεται με το 15μηνο δεν λαμβάνονται υπόψη οι τρεις τελευταίοι μήνες

Αμειβόμενοι με εργόσημο – Περιπτώσεις που δεν έχει χορηγηθεί βιβλιάριο υγείας

Όσον αφορά την ασφάλιση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ η χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στα εν λόγω πρόσωπα, μέχρι η απεικόνιση της ασφάλισης για την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων να υποστηριχθεί μηχανογραφικά από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), πρέπει να εκδίδεται από τις Υπηρεσίες Εσόδων υποκαταστημάτων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ τύπου κατοικίας, με τη μορφή απαντητικού εγγράφου προς την αρμόδια για την ανανέωση άδειας διαμονής υπηρεσία, με το οποίο θα την ενημερώνει για τον χρόνο ασφάλισης βάσει «Εργοσήμου».

Στις περιπτώσεις αυτές και μέχρι να διαπιστωθεί ο χρόνος ασφάλισης, θα χορηγείτε βεβαίωση τύπου Α΄

Σημειώνεται:

Για τους εργαζόμενους σε οικοδομοτεχνικά έργα στις 50 ημέρες ασφάλισης θα συμπεριλαμβάνονται και η προσαύξηση 20% και οι ημέρες άδειας.

Ασφάλιση ΟΑΕΕ

- βιβλιάριο υγείας σε ισχύ ή
- έγγραφο ασφαλιστικής ικανότητας από τον αρμόδιο φορέα ασφάλισης

Γενικά:

Το βιβλιάριο υγείας γίνεται δεκτό ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης ή ανανέωσής του και ανεξαρτήτως της ημερομηνίας λήξης αυτού, αρκεί να είναι εν ισχύ κατά την ημερομηνία προσκόμισης στην αρμόδια υπηρεσία.

Όπου αναφέρεται το βιβλιάριο υγείας σε ισχύ, νοείται ότι αυτό έχει εκδοθεί από το φορέα ασφάλισης του ενδιαφερομένου, αναλόγως της επαγγελματικής δραστηριότητας που ασκεί. (ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ)

Σε όσες περιπτώσεις για την ανανέωση των εν λόγω αδειών διαμονής δεν είναι δυνατή η προσκόμιση βιβλιαρίου υγείας σε ισχύ, επειδή τα ασφαλιστικά ταμεία θέτουν ως προαπαιτούμενο για την ανανέωση της ασφάλισης την κατοχή βεβαίωσης τύπου Α', ή δεν έχουν παρέλθει τρεις μήνες μετά τον μήνα που συμπληρώνονται 50 έτη, θα χορηγείτε βεβαίωση τύπου Α' και θα ζητάτε την προσκόμιση του βιβλιαρίου ως συμπληρωματικό δικαιολογητικό, (βάσει των διατάξεων του άρθρου 24 παρ. 1 περ. γ του ν. 4251/2014).

Κατά τα λοιπά μπορείτε να ανατρέξετε στο υπ' αριθ. Φ.40021/2912/72/17-02-2015 έγγραφο της Γ.Γ.Κ.Α.

Γ. Υπολογισμός επαρκούς εισοδήματος για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος, βάσει των διατάξεων του άρθρου 89 του ν. 4251/2014

- 1. Η προϋπόθεση του επαρκούς εισοδήματος πρέπει να συντρέχει αυτοτελώς για κάθε αιτούντα**
- 2. Ο αιτών θα πρέπει να αποδεικνύει ότι:**

α) διαθέτει ο ίδιος προσωπικό εισόδημα τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο από τις μηνιαίες απολαβές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, αναλόγως της ηλικίας του ενδιαφερόμενου(κάτω ή άνω των 25 ετών) επί 14 μήνες, συν τις προσαυξήσεις, και αφορά το τελευταίο πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης έτος.

Πληροφοριακά σας γνωρίζουμε ότι θα λαμβάνεται υπόψη το φορολογητέο εισόδημα που προκύπτει βάσει των παρακάτω στοιχείων :

i) οι μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων άνω των 25 ετών ανέρχονται σε 586,08 ευρώ μηνιαίως (μικτά)

ii) Το κατώτερο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών ορίζεται σε 26,18 ευρώ (μικτά)

iii) οι μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων κάτω των 25 ετών ανέρχονται σε 510,95 ευρώ μηνιαίως(μικτά)

v) Το κατώτερο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών ορίζεται σε 22,83 ευρώ (μικτά)

Για τον υπολογισμό του εισοδήματος λαμβάνεται υπόψη και τυχόν χορήγηση επιδόματος ανεργίας.

Το επαρκές του εισοδήματος θα πρέπει να προκύπτει από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα της Εφορίας ή αντίγραφο της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος που αφορά στο αμέσως προηγούμενο της αίτησης, έτος και βεβαίωση αποδοχών του ενδιαφερόμενου, **από την οποία προκύπτει τόσο το μικτό όσο και το φορολογητέο εισόδημα.**

β) διαθέτει επαρκές εισόδημα και για τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειάς του. Όταν ο ενδιαφερόμενος διαμένει στην Ελλάδα με τα μέλη της οικογένειάς του, τότε το ύψος του επαρκούς εισοδήματος προσαυξάνεται κατά 10% για τα μέλη αυτά. Στην περίπτωση αυτή, και μόνο προστίθεται το ενδεχόμενο εισόδημα των μελών αυτών (π.χ. εισόδημα συζύγου ή τέκνων), στο εισόδημα του αιτούντος.

- 3. Η ύπαρξη του επαρκούς εισοδήματος για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του δεν συναρτάται από το είδος της άδειας διαμονής του/της συζύγου, δηλαδή εάν ο έτερος των συζύγων είναι κάτοχος άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση ή για εξαρτημένη εργασία.**
- 4. Ο έτερος των συζύγων μπορεί να αιτηθεί για την απόκτηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος οποτεδήποτε, εφόσον πληροί ο ίδιος τις σχετικές προϋποθέσεις (ύπαρξη επαρκούς προσωπικού εισοδήματος, ασφάλιση ασθενείας).**
- 5. Ειδικά όσον αφορά στα τέκνα, η προσαύξηση θα πρέπει να αναζητείται οπωσδήποτε για τα τέκνα ηλικίας έως 18 ετών. Για τα τέκνα ηλικίας 18 έως 21 η εν λόγω προσαύξηση αναζητείται**

εφόσον προκύπτει από το εκκαθαριστικό σημείωμα ή τη φορολογική δήλωση ότι τα τέκνα αυτά είναι συντηρούμενα.

6. Στην περίπτωση που, κατά τη στιγμή της αίτησης, δεν έχει χορηγηθεί το Εκκαθαριστικό Σημείωμα της Εφορίας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. που αφορά στο αμέσως προηγούμενο της αίτησης, έτος, μπορεί να προσκομιστεί, αντί αυτού, αντίγραφο της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος για το έτος αυτό.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην περίπτωση ιδίως των τέκνων, εφόσον αυτά υποβάλλουν δική τους φορολογική δήλωση για ενδεχόμενα δικά τους εισοδήματα, υποβάλλεται **επιπρόσθετα το δικό τους Εκκαθαριστικό σημείωμα ή η Φορολογική Δήλωση.**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Αναφέρονται ενδεικτικά οι εξής περιπτώσεις:

- **Περίπτωση 1.** Ο αιτών διαθέτει εισόδημα, με το οποίο συντηρεί τα μέλη της οικογένειάς του τα οποία είναι α) σύζυγος που κατέχει άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση και β) δύο τέκνα

Παράδειγμα 1:

Έστω ότι ο αιτών αποδεικνύει εισόδημα 7.000€ (το οποίο είναι το καθαρό ποσό που εισπράττει βάσει της σύμβασης εργασίας του (η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την εργατική νομοθεσία, αναλόγως της ηλικίας του, αφαιρουμένου ποσοστού 16% που παρακρατείται ως εισφορές) και επιβαρύνεται με το ποσοστό του 10% για τρία μέλη της οικογένειάς του (σύζυγος και 2 τέκνα), εκ των οποίων δεν εργάζεται κανένα και δεν προκύπτει άλλου είδους νόμιμο εισόδημα (ενοίκια, επιδόματα κ.λ.π.).

- Το εισόδημα που θα πρέπει να αποδείξει ο ενδιαφερόμενος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο είναι:

$$7000 + 10\% (700) = 7700\text{€}$$

Ως εκ τούτου ο αιτών δεν πληροί την προϋπόθεση του επαρκούς εισοδήματος και το αίτημά του θα πρέπει να απορριφθεί στη βάση αυτή.

- **Περίπτωση 2:** Ο αιτών διαθέτει εισόδημα 6800€ και τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειας, σύζυγος με κατοχή άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση με δικαίωμα στην εργασία και δύο τέκνα, διαθέτουν δικά τους νόμιμα εισοδήματα π.χ. από εργασία, ενοίκια κ.α., τότε αυτά **θα ληφθούν υπόψη προκειμένου για τη συμπλήρωση του επαρκούς εισοδήματος για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του.**

Παράδειγμα 2:

Ο αιτών αποδεικνύει εισόδημα 6800€ (το οποίο είναι το καθαρό ποσό που εισπράττει βάσει της σύμβασης εργασίας του (η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την εργατική νομοθεσία, αναλόγως της ηλικίας του, αφαιρουμένου ποσοστού 16% που παρακρατείται ως εισφορές) και επιβαρύνεται με το ποσοστό του 10% για τρία μέλη της οικογένειάς του (σύζυγος και 2 τέκνα), εκ των οποίων το ένα π.χ. η σύζυγος έχει εισόδημα από εργασία ύψους 1.800€ετησίως.

- Το εισόδημα που θα πρέπει να αποδείξει ο ενδιαφερόμενος, είναι:

$$6800\text{€} + (680) = 7480$$

- Το εισόδημα της συντηρούμενης συζύγου - από την εργασία - προστίθεται στο εισόδημα του αιτούντος, οπότε το συνολικό, πραγματικό του εισόδημα διαμορφώνεται ως εξής:

$$6800\text{€} + 1.800\text{€} = 8600\text{€}$$

Ως εκ τούτου, στο συγκεκριμένο παράδειγμα ο αιτών πληροί την προϋπόθεση του επαρκούς εισοδήματος.

- **Περίπτωση 3:** Ο αιτών και ο/η σύζυγος κατέχουν άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία και έχουν αποκτήσει δύο τέκνα

Παράδειγμα 3:

Ο αιτών αποδεικνύει εισόδημα 8200€ και επιβαρύνεται με το ποσοστό του 10% για τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειάς του και ο έτερος των συζύγων εργάζεται με σχέση μισθωτής απασχόλησης και συμβάλει στο οικογενειακό εισόδημα με το ποσό των 7.500€, όπως προκύπτει από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα της Εφορίας.

Το εισόδημα που θα πρέπει να αποδείξει ο ενδιαφερόμενος, είναι:

$$8200\text{€} + (820) = 9020\text{€}$$

Το εισόδημα του ετέρου των συζύγων - από την μισθωτή απασχόληση - προστίθεται στο εισόδημα του αιτούντος, οπότε το συνολικό, οικογενειακό εισόδημα διαμορφώνεται ως εξής:

$$9020 + 7.500\text{€} = 16.520\text{€}$$

Ως εκ τούτου, στο συγκεκριμένο παράδειγμα ο αιτών πληροί την προϋπόθεση του επαρκούς εισοδήματος.

- **Περίπτωση 4:** Πολίτης τρίτης χώρας και ο/η σύζυγος κατέχουν άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία, έχουν δύο ανήλικα συντηρούμενα τέκνα και αιτούνται ταυτοχρόνως το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος :

Παράδειγμα 4:

Ο πολίτης τρίτης χώρας αποδεικνύει εισόδημα 7000€ και ο έτερος των συζύγων εργάζεται με σχέση μισθωτής απασχόλησης και συμβάλει στο οικογενειακό εισόδημα με το ποσό των 7.500€, όπως προκύπτει από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα της Εφορίας.

Το εισόδημα που θα πρέπει να αποδείξει ο καθένας εκ των ενδιαφερόμενων είναι :

$$7000\text{€} + (700) = 7700\text{€}$$

Το εισόδημα του ετέρου των συζύγων - από την μισθωτή απασχόληση – προστίθεται στο εισόδημα του αιτούντος, οπότε το συνολικό, οικογενειακό εισόδημα διαμορφώνεται ως εξής:

$$7000+7.500\text{€}=14.500\text{€}$$

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα οι αιτούντες πληρούν την προϋπόθεση του επαρκούς εισοδήματος, καθώς ο καθένας εξ' αυτών διαθέτει το επαρκές εισόδημα σε προσωπικό επίπεδο και έχει τη δυνατότητα κάλυψης της προσαύξησης του 10% από το συνολικό οικογενειακό εισόδημα.

Δ. Διαστήματα απουσίας από τη χώρα

Στις διατάξεις του ν. 4251/2014, υφίστανται ρυθμίσεις με τις οποίες τίθενται χρονικά όρια απουσίας που επηρεάζουν είτε την ισχύ της άδειας διαμονής είτε την πρόσβαση σε απόκτηση μακρόχρονων καθεστώτων.

Ειδικότερα:

α. Οι διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 6 προβλέπουν ότι η ισχύς της άδειας διαμονής, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα, δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία απουσία δώδεκα συναπτών μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια ή σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα.

Η εν λόγω ρύθμιση προβλέφθηκε προκειμένου να αποφευχθούν καταχρήσεις, ιδίως από πολίτες τρίτων χωρών που ενώ δεν διαμένουν μόνιμα στη χώρα, διατηρούν άδεια διαμονής την οποία χρησιμοποιούν προκειμένου να απολαμβάνουν δικαιωμάτων (παροχές, επιδόματα, έξοδος και επανείσοδος στη χώρα χωρίς visa κ.λ.π.).

Κατά συνέπεια, εφόσον παρατηρείται συστηματική απουσία από τη χώρα για διαστήματα που υπερβαίνουν τους έξι μήνες, ανά έτος **ισχύος** της άδειας διαμονής, τα οποία δεν δικαιολογούνται, ως προσωρινές απουσίες, υποχρεούστε να ανακαλείτε την άδεια διαμονής, εάν αυτό σας γίνει γνωστό κατά τη διάρκεια ισχύος της ή να απορρίψετε το σχετικό αίτημα ανανέωσης καθόσον τεκμαίρεται ότι ο ενδιαφερόμενος δεν έχει ως τόπο μόνιμης διαμονής και ανάπτυξης βιοτικών σχέσεων την Ελλάδα.

Ο έλεγχος των διαστημάτων απουσίας διενεργείται με οποιοδήποτε μέσο (σφραγίδες διαβατηρίου, έγγραφα αφιξαναχωρήσεων, βεβαιώσεις σχολείων, κ.λ.π.).

Όπου από τη διενέργεια των ελέγχων δεν είναι δυνατή η τεκμηρίωση των διαστημάτων απουσίας, λειτουργεί υπέρ του πολίτη τρίτης χώρας.

Εξαιρέση: Από το ρυθμιστικό πεδίο των παραπάνω διατάξεων εξαιρούνται οι κάτοχοι άδειας διαμονής ιδιοκτητών ακινήτων, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους για τους οποίους δεν υφίσταται υποχρέωση διαμονής ελάχιστου χρονικού διαστήματος στη χώρα, τα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε., οι γονείς και τα αδέρφια ανήλικων ημεδαπών, οι κάτοχοι άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας καθώς και οι κάτοχοι άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος και δεύτερης γενιάς. Για τους εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών ισχύουν τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις (β), (γ), (δ), (ε), (στ) και (ζ) της παρούσας.

β. Οι διατάξεις του άρθρου 82 παρ. 5 (μέλη οικογένειας Έλληνα) προβλέπουν ότι το αδιάλειπτο της διαμονής δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν συνολικά τους έξι μήνες ετησίως, ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία απουσία δώδεκα συναπτών μηνών κατ' ανώτατο όριο, για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια, σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση ή τοποθέτηση σε άλλο κράτος-μέλος.

Παράδειγμα 1: Πολίτης τρίτης χώρας, μέλος οικογένειας Έλληνα απουσιάζει από τη χώρα για διαστήματα που υπερβαίνουν τα ανωτέρω κατά τη διάρκεια ισχύος του Δελτίου Διαμονής και επανέρχεται στη χώρα. Ο συγκεκριμένος δεν χάνει το δικαίωμα διαμονής, απλώς, δεν κατοχυρώνει δικαίωμα μόνιμης διαμονής. Εν προκειμένω, χορηγείται εκ νέου Δελτίο Διαμονής, λόγω μη κατοχύρωσης δικαιώματος.

Παράδειγμα 2: Πολίτης τρίτης χώρας, μέλος οικογένειας Έλληνα απουσιάζει από τη χώρα για διαστήματα που υπερβαίνουν τα ανωτέρω κατά τη διάρκεια ισχύος του Δελτίου Διαμονής και διαμένει στην Ελλάδα, ενώ το Δελτίο Διαμονής έχει λήξει. Ο συγκεκριμένος, εφόσον υποβάλλει αίτημα ανανέωσης μετά την παρέλευση έτους από τη λήξη του Δελτίου Διαμονής θα λάβει και πάλι Δελτίο Διαμονής εφόσον υποβάλλει το αναλογούν πρόστιμο.

Παράδειγμα 3: Πολίτης τρίτης χώρας διαμένει στην Ελλάδα για πέντε συναπτά έτη, με μόνη απουσία διάστημα έξι μηνών κατά το τρίτο έτος της ισχύος του Δελτίου Διαμονής. Μετά την συμπλήρωση της πενταετίας, αναχωρεί από την Ελλάδα και απουσιάζει για 23 μήνες. Επανέρχεται στη χώρα και αιτείται Δελτίο Διαμονής. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται Δελτίο Μόνιμης Διαμονής, καθόσον η απουσία του από τη χώρα, δεν υπερβαίνει τα δύο έτη.

γ. Οι διατάξεις του άρθρου 83 παρ. 4 (μέλη οικογένειας Έλληνα) προβλέπουν ότι μετά την απόκτηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής η απώλεια του δικαιώματος, επέρχεται μόνο σε περίπτωση απουσίας του ενδιαφερόμενου από την Ελλάδα, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα δύο συναπτά έτη

δ. Οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 3 (απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος) προβλέπουν ότι περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου που είναι αναγκαία συνθήκη για την χορήγηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος.

Στην περίπτωση αυτή είναι σαφές ότι δεν ισχύουν τα αναφερόμενα στην περίπτωση (α) βάσει των οποίων δικαιολογούνται διαστήματα απουσίας έξι μηνών κατ' έτος διάρκειας ισχύος της άδειας διαμονής, αλλά υπερισχύουν τα οριζόμενα στις ειδικότερες διατάξεις του νόμου.

ε. Οι διατάξεις του άρθρου 93, παρ. 1 περίπτωση γ προβλέπουν ότι το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος αίρεται εάν ο ενδιαφερόμενος έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ε.Ε. για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των δώδεκα διαδοχικών μηνών.

στ. Οι διατάξεις του άρθρου 93 παρ. 1 περ. στ προβλέπουν ότι το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος αίρεται εάν αποδειχθεί, με οποιονδήποτε τρόπο, ότι ο ενδιαφερόμενος έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ελλάδας για διάστημα που υπερβαίνει τα έξι έτη.

ζ. Οι διατάξεις του άρθρου 138, παρ.3. προβλέπουν ότι οι άδειες διαμονής που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 2 του ν. 3386/2005, καθώς και αυτές που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του ίδιου άρθρου, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 89 του Κώδικα για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος. Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή τους στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, ανανεώνονται για τρία έτη εφόσον ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει συνεχή διαμονή στην Ελλάδα, η διακοπή της οποίας δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συναπτά έτη.

Στην περίπτωση αυτή είναι σαφές ότι για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος δεν ισχύουν τα αναφερόμενα στην περίπτωση (α) βάσει των οποίων δικαιολογούνται διαστήματα απουσίας έξι μηνών κατ' έτος διάρκειας ισχύος της άδειας διαμονής, αλλά υπερισχύουν τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 3 του ν.4251/2014, ενώ είναι σαφές ότι για τη μετάπτωση της δεκαετούς άδειας διαμονής σε τριετή, δικαιολογείται διάστημα απουσίας από τη χώρα που δεν υπερβαίνει τα δύο συναπτά έτη.

Ε. Υποβολή αιτήματος για χορήγηση Δελτίου Διαμονής ή Προσωποπαγούς άδειας διαμονής

Α) Δυνατότητα υποβολής αίτησης για χορήγηση Δελτίου Διαμονής παρέχεται:

- σε όσους πολίτες τρίτων χωρών εισέρχονται στην Ελλάδα, με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου ή θεώρηση εισόδου περιορισμένης εδαφικής ισχύος, όπου αυτή απαιτείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 1.1 του Κανονισμού (ΕΚ) 539/2001 του Συμβουλίου
- διαμένουν νόμιμα, με οριστικό ή προσωρινό τίτλο διαμονής, ο οποίος έχει χορηγηθεί από τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας ή την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών
- ήταν κάτοχοι Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς, ως αλλογενείς σύζυγοι Ομογενούς
- είναι αναγνωρισμένοι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (νέα ρύθμιση του Κώδικα)

Σε περιπτώσεις που ο γάμος μεταξύ του Έλληνα και του υπηκόου τρίτης χώρας, τελείται στην Ελλάδα, θα πρέπει, κατ' αρχήν, να αποδεικνύεται νόμιμη διαμονή του υπηκόου τρίτης χώρας στην ελληνική επικράτεια.

Ο πολίτης τρίτης χώρας, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, θεωρείται νόμιμα διαμένων εάν:

- έχει εισέλθει με θεώρηση εισόδου και για όσο αυτή ισχύει, ή για διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία εισόδου του, εφόσον προέρχεται από χώρα που βάσει του κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου στο χώρο Σένγκεν. **Η εν λόγω θεώρηση δεν είναι απαραίτητο να έχει χορηγηθεί από ελληνική προξενική αρχή της χώρας από την οποία εισέρχεται ο ενδιαφερόμενος. Μπορεί δηλαδή να έχει εκδοθεί από άλλη χώρα Σένγκεν, η οποία ήταν και ο κύριος προορισμός του ενδιαφερομένου, αρκεί να μην έχει παρέλθει ο χρόνος ισχύος της, από την ημερομηνία πρώτης εισόδου στον ενιαίο χώρο Σένγκεν.**
- κατέχει βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής τύπου Α' ή ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής ή άδειας διαμονής ενιαίου τύπου.
- κατέχει ισχύον δελτίο διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης

Επισημάνση: Δεν θεωρείται ως νόμιμα διαμένων για την υποβολή αίτησης για χορήγηση Δελτίου Διαμονής (όχι για την τέλεση γάμου), πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει στη χώρα στο πλαίσιο προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης ή παράτασης οικειοθελούς αναχώρησης.

Στις περιπτώσεις που ο γάμος τελείται κατά τη διάρκεια ισχύος θεώρησης εισόδου, ο πολίτης τρίτης χώρας θα πρέπει να υποβάλλει αίτηση για χορήγηση δελτίου διαμονής εντός της διάρκειας ισχύος της θεώρησης εισόδου. Εν προκειμένω, δεν τυγχάνουν εφαρμογής τα αναφερόμενα σχετικά με το δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής, εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία εισόδου του υπηκόου τρίτης χώρας ή με επιβολή διοικητικού προστίμου μετά την πάροδο έτους, καθότι ο ενδιαφερόμενος όταν εισήλθε στη χώρα προκειμένου να συναντήσει ή συνοδεύοντας τον Έλληνα, δεν είχε καταστεί μέλος της οικογένειάς του.

Αντίθετα σε περιπτώσεις που ο γάμος έχει ήδη τελεσθεί και κατά την ημερομηνία εισόδου στη χώρα ο πολίτης τρίτης χώρας έχει αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους οικογένειας Έλληνα, έχει τη δυνατότητα να αιτηθεί χορήγηση δελτίου διαμονής και μετά την πάροδο έτους από την είσοδό του ή μετά την πάροδο έτους, με την επιβολή του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου.

Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα είτε με άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους του νόμου ή με βεβαίωση υποβολής αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής ή με ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής και κατά τη διάρκεια ισχύος των ανωτέρω νομιμοποιητικών εγγράφων συνάπτουν γάμο με Έλληνα, έχουν το δικαίωμα να αιτηθούν χορήγηση δελτίου διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, ανεξαρτήτως της κατηγορίας της άδειας διαμονής που κατείχαν.

Το σχετικό αίτημα μπορεί να υποβληθεί είτε κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής που κατέχουν είτε κατά τη διάρκεια ισχύος της.

Εάν το αίτημά τους εκκρεμεί στην οικεία υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (κάτοχοι βεβαιώσεων τύπου Α') μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση δελτίου διαμονής με ταυτόχρονη αίτηση ανάκλησης του προγενέστερου αιτήματος.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το αίτημα θα πρέπει να υποβληθεί εντός διμήνου από την ημερομηνία τέλεσης του γάμου, άλλως επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 2 του νόμου 4251/2014.

Β) Η αίτηση για την απόκτηση προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής, υποβάλλεται εντός δύο μηνών από την ημερομηνία, κατά την οποία συνέβη το γεγονός συνεπεία του οποίου κατοχυρώνει το δικαίωμα. Άλλως επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 2 του νόμου 4251/2014.

ΣΤ. Συντηρούμενα μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε.

Προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειας με την ευρύτερη έννοια για τα μέλη που περιλαμβάνονται μεν στον ορισμό του άρθρου 82, τα οποία, ωστόσο, δεν απολαύουν αυτόματου δικαιώματος εισόδου και διαμονής στο κράτος (συντηρούμενοι κατιόντες άνω του 21^{ου} έτους της ηλικίας τους και ανιόντες), θα πρέπει να εξετάζεται από το κράτος το κατά πόσον μπορεί να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στα εν λόγω πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση τους με τον πολίτη της Ένωσης ή τον Έλληνα, οιοσδήποτε άλλες συνθήκες, όπως η οικονομική και συγγενική εξάρτησή τους από τον πολίτη της Ένωσης ή τον Έλληνα.

Η ιδιότητα του **συντηρούμενου** μέλους της οικογένειας απορρέει από μια πραγματική κατάσταση χαρακτηριζόμενη από το ότι η **υλική υποστήριξη** του εν λόγω μέλους της οικογένειας εξασφαλίζεται από πολίτη της ΕΕ ή Έλληνα.

Η ιδιότητα του συντηρούμενου μέλους της οικογένειας δεν προϋποθέτει δικαίωμα διατροφής. Δεν απαιτείται να εξετασθεί εάν τα εν λόγω μέλη της οικογένειας θα ήταν θεωρητικά σε θέση να καλύψουν τις ανάγκες τους με την άσκηση αμειβόμενης δραστηριότητας.

Προκειμένου να προσδιορισθεί εάν τα μέλη της οικογένειας είναι συντηρούμενα, πρέπει να εξετασθεί στη συγκεκριμένη περίπτωση εάν, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής και κοινωνικής τους κατάστασης, έχουν ανάγκη υλικής υποστήριξης για να καλύψουν τις ουσιαστικές ανάγκες τους στο κράτος καταγωγής ή προέλευσής τους κατά τον χρόνο που ζητούν να τους επιτραπεί η συμβίωση με τον πολίτη της ΕΕ ή τον Έλληνα, *ήτοι όχι στο κράτος όπου διαμένουν*.

Η έννοια της εξάρτησης δεν αναφέρεται σε κανένα βιοτικό επίπεδο για τον καθορισμό της ανάγκης οικονομικής υποστήριξης από τον πολίτη της ΕΕ ή τον Έλληνα.

Η κάθε περίπτωση εξετάζεται ξεχωριστά (ad hoc) αφού δεν θεσπίζονται απαιτήσεις ως προς την ελάχιστη διάρκεια της εξάρτησης ή του ποσού της εξασφαλιζόμενης υλικής υποστήριξης, αρκεί η εξάρτηση να είναι πραγματική και μόνιμη.

Τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειας οφείλουν να προσκομίσουν τεκμηριωμένες αποδείξεις της εξάρτησής τους.

Η απόδειξη μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Όταν τα εν λόγω μέλη της οικογένειας μπορούν να προσκομίσουν αποδείξεις για την εξάρτησή τους με τρόπο άλλο εκτός από πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του κράτους καταγωγής ή της χώρας προέλευσης, το κράτος υποδοχής δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους. Η απλή ανάληψη, εκ μέρους του πολίτη της ΕΕ ή του Έλληνα, της δέσμευσης να συντηρεί το εν λόγω μέλος της οικογένειας δεν επαρκεί από μόνη της για να αποδείξει την ύπαρξη εξάρτησης.

Τα κράτη διαθέτουν ορισμένο βαθμό διακριτικής ευχέρειας κατά τη θέσπιση των κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όταν αποφασίζουν εάν θα χορηγήσουν τα δικαιώματα σε **άλλα συντηρούμενα μέλη της οικογένειας**.

Προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειας με ευρύτερη έννοια, η εθνική νομοθεσία πρέπει να προβλέπει την προσεκτική εξέταση των συναφών προσωπικών περιστάσεων των εν λόγω αιτούντων,

λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση τους με τον πολίτη της ΕΕ ή οποιοσδήποτε άλλες συνθήκες, όπως την οικονομική ή συγγενική εξάρτησή τους.

Το κριτήριο της εξάρτησης είναι πρωτίστως το εάν, υπό το πρίσμα των προσωπικών τους περιστάσεων, τα οικονομικά μέσα των μελών της οικογένειας, τους επιτρέπουν να έχουν ένα ελάχιστο αποδεκτό βιοτικό επίπεδο στη χώρα της συνήθους διαμονής τους.

Ως αποδεικτικά στοιχεία, ενδεικτικά, αναφέρονται:

- έγγραφο χορηγηθέν από αρμόδια αρχή της χώρας καταγωγής ή συνήθους διαμονής, το οποίο πιστοποιεί ότι το εν λόγω μέλος της οικογένειας συντηρείται από τον Έλληνα ή τον έτερο των συζύγων ή συμβιώνε κάτω από τη στέγη του στην εν λόγω χώρα ή ότι υφίστανται σοβαροί λόγοι υγείας, που καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική τους φροντίδα από τον πολίτη της Ένωσης ή τον έτερο των συζύγων,
- τραπεζικά εμβάσματα,
- αποδείξεις ενοικίων που πληρώνονταν από τον Έλληνα ή τον πολίτη τρίτης χώρας,
- φορολογική δήλωση του συντηρούμενου μέλους από την οποία να προκύπτει ότι δεν έχει καθόλου ατομικά εισοδήματα, κά.

Είναι σαφές ότι για τις περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι διέμεναν στην Ελλάδα με άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του νόμου και αιτούνται την υπαγωγή τους στην κατηγορία των ανιόντων ή κατιόντων συντηρούμενων, θα πρέπει να εξετάζεται η αποδεδειγμένη συντήρησή τους από τον Έλληνα ή τον έτερο των συζύγων, πριν ή κατά τη διάρκεια που ο πολίτης τρίτης χώρας απέκτησε την ιδιότητα του μέλους οικογένειας Έλληνα. Εν προκειμένω δεν αναζητούνται δικαιολογητικά από τον Έλληνα που να αποδεικνύουν, με συγκεκριμένα ποσά, ότι έχει τη δυνατότητα να τους συντηρήσει.

Τούτο σημαίνει ότι η αδυναμία ανανέωσης της άδειας διαμονής των εν λόγω μελών ή η πρόθεσή τους να ενταχθούν σε ασφαλέστερο τίτλο διαμονής δεν αποτελεί λόγο απόκτησης του καθεστώτος του συντηρούμενου μέλους, αφού ο σκοπός της διάταξης, που είναι η διατήρηση της ενότητας της οικογένειας στην Ελλάδα, επιτυγχάνεται ούτως ή άλλως.

Z. Λόγοι Δημόσιας Τάξης και Ασφάλειας

Γενικά

Η δημόσια ασφάλεια γενικά ερμηνεύεται ως καλύπτουσα τόσο την εσωτερική όσο και την εξωτερική ασφάλεια με την έννοια της διατήρησης της ακεραιότητας της επικράτειας ενός κράτους και των θεσμών του.

Η δημόσια τάξη γενικά ερμηνεύεται με την έννοια της πρόληψης της διατάραξης της κοινωνικής τάξης.

Ο έλεγχος συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας αποτελεί προαπαιτούμενο κατά την εξέταση αίτησης για αρχική χορήγηση άδειας διαμονής, με εξαίρεση τα ανήλικα τέκνα των πολιτών τρίτων χωρών κάτω του 15ου έτους της ηλικίας και για την υπαγωγή σε καθεστώς διαμονής μακράς διάρκειας, όπως η δεκαετία (άρθρο 138 παρ. 1), επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 92), Μόνιμης Διαμονής μελών οικογένειας Έλληνα και πολίτη της Ε.Ε. , για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, καθώς και για την εξέταση αιτήματος έγκρισης χορήγησης θεώρησης εισόδου για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

Πιο αναλυτικά θεωρείται ότι συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας στο πρόσωπο του αιτούντος :

(1) Όταν έχει επιβληθεί με τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους για κακούργημα ή πλημμέλημα, γεγονός που σημαίνει ότι είναι αδιάφορες οι ποινές που επιβάλλονται για πταίσματα. Η διάκριση των πράξεων σε κακούργηματα ή πλημμελήματα γίνεται με βάση την απειλούμενη στο νόμο ποινή, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 του Π.Κ. Στους έφηβους οι πράξεις φέρουν χαρακτήρα πλημμελήματος ή πταίσματος μόνο.

(2) Όταν υφίσταται εγγραφή στον κατάλογο ανεπιθύμητων, εξετάζονται οι λόγοι για τους οποίους πραγματοποιήθηκε η καταχώρηση, με αλληλογραφία στις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Προστασίας

του Πολίτη. Εάν η καταχώρηση έγινε για λόγους μη νόμιμης διαμονής στη χώρα, σε χρόνο προγενέστερο της νομιμοποίησης του πολίτη τρίτης χώρας, δεν απορρίπτουμε την αίτηση, δεδομένου ότι η χορήγηση άδειας διαμονής σημαίνει αυτοδικαίως την διαγραφή του από τον κατάλογο.

(3) Όταν προκύπτουν ιδιαίτερα ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας, τα οποία θα πρέπει να δικαιολογούνται με εμπιστευτικότητα και σαφήνεια στην αλληλογραφία της αστυνομίας. Γενικές παραδοχές, μη επαρκώς αιτιολογημένες, δεν στοιχειοθετούν λόγο απόρριψης του αιτήματος ή ανάκλησης της άδειας διαμονής.

Μέλη οικογένειας πολιτών της Ε.Ε. ή Έλληνα- κάτοχοι άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος – κάτοχοι άδειας διαμονής δεύτερης γενιάς.

Η απόρριψη αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, **των μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης ή Έλληνα, κατόχου άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος και κατόχου άδειας διαμονής δεύτερης γενιάς**, επιτρέπεται μόνο για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας, καθόσον αποτελεί μέτρο το οποίο ενδέχεται να βλάψει σοβαρά πρόσωπα τα οποία, κάνοντας χρήση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που τους απονέμει η νομοθεσία, έχουν ενταχθεί ουσιαστικά στο κράτος. Για το λόγο αυτόν, θα πρέπει να περιορισθεί το πεδίο εφαρμογής των σχετικών μέτρων, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη ο βαθμός ένταξης των ενδιαφερομένων, η διάρκεια της παραμονής τους στο κράτος μέλος υποδοχής, η ηλικία και η κατάσταση της υγείας τους, η οικογενειακή και η οικονομική τους κατάσταση, καθώς και οι δεσμοί τους με τη χώρα καταγωγής του.

Κατά συνέπεια, όσο μεγαλύτερη είναι η ένταξη τόσο μεγαλύτερη προστασία θα πρέπει να παρέχεται. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι δημόσιας ασφάλειας, θα πρέπει να λαμβάνεται μέτρο απομάκρυνσης σε βάρος πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν επί μακρόν στην επικράτεια του κράτους, ιδίως όταν έχουν γεννηθεί και διαμένει εκεί όλη τους τη ζωή.

Για την διαπίστωση συνδρομής λόγων που καθιστούν ένα εκ των παραπάνω προσώπων επικίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια θα συνεκτιμώνται :

Προσωπική συμπεριφορά και απειλή

Μπορούν να ληφθούν μέτρα μόνο όπου η προσωπική συμπεριφορά ενός ατόμου συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή στρεφόμενη κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας του κράτους.

Η απειλή πρέπει να είναι πραγματική και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί απλά και μόνο από γενικό κίνδυνο.

Η προηγούμενη συμπεριφορά μπορεί να λαμβάνεται υπόψη μόνο όπου υπάρχει πιθανότητα υποτροπής.

Η απειλή πρέπει να υφίσταται κατά τον χρόνο που οι εθνικές αρχές θεσπίζουν το περιοριστικό μέτρο ή τα δικαστήρια επανεξετάζουν το εν λόγω μέτρο. Η αναστολή της ποινής αποτελεί σημαντικό παράγοντα κατά την αξιολόγηση της απειλής διότι από αυτή συνάγεται ότι το εν λόγω άτομο δεν συνιστά πλέον πραγματικό κίνδυνο.

Η ύπαρξη προηγούμενης ποινικής καταδίκης δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη παρά μόνο στο μέτρο που από τις περιστάσεις που οδήγησαν στην καταδίκη αυτή προκύπτει η ύπαρξη προσωπικής συμπεριφοράς η οποία συνιστά ενεστώσα απειλή για τη δημόσια τάξη. Οι αρχές πρέπει να στηρίζουν την απόφασή τους στην αξιολόγηση της μελλοντικής συμπεριφοράς του εν λόγω προσώπου. Ο αριθμός και το είδος των προηγούμενων καταδικών πρέπει να αποτελούν σημαντικό στοιχείο της αξιολόγησης αυτής, και ειδική προσοχή πρέπει να δίδεται στη βαρύτητα και τη συχνότητα των τελεσθέντων αδικημάτων. Είναι ουσιώδες να λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος υποτροπής, αλλά δεν αρκεί η μικρή πιθανότητα τέλεσης νέων αδικημάτων.

Σε ορισμένες περιστάσεις, τα επαναλαμβανόμενα αδικήματα ή σsonος σημασίας μπορεί να συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, παρά το γεγονός ότι κάθε έγκλημα/αδίκημα, από μόνο του, δεν είναι ικανό να θεμελιώσει αρκούντως σοβαρή απειλή όπως καθορίστηκε ανωτέρω.

Κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης απειλής για τη δημόσια τάξη σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αρχές μπορούν ειδικότερα να λάβουν υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

- το είδος των αδικημάτων,
- τη συχνότητά τους,
- την προκληθείσα ζημία ή βλάβη.
- το διάστημα που έχει παρέλθει από την τέλεση των αδικημάτων και συμπεριφορά του ενδιαφερόμενου (Σημ.: μπορούν να λαμβάνονται επίσης υπόψη η καλή συμπεριφορά στη φυλακή και η πιθανή υπό όρους απόλυση).
- η προσωπική και οικογενειακή κατάσταση του ενδιαφερομένου πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά για να διαπιστωθεί εάν το προβλεπόμενο μέτρο είναι κατάλληλο και δεν υπερβαίνει τα αυστηρώς αναγκαία όρια για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και εάν δεν υπάρχουν λιγότερο αυστηρά μέτρα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

Παραδείγματα :

α) Ο Α. είναι μέλος οικογένειας Έλληνα και πριν αποκτήσει την εν λόγω ιδιότητα, εξέτισε διετή ποινή φυλάκισης για ληστεία. Οι αρχές αξιολογούν εάν η προσωπική συμπεριφορά του για το διάστημα που ακολούθησε την αποφυλάκισή του, συνιστά απειλή, ήτοι εάν ενέχει την πιθανότητα νέας και σοβαρής ζημίας στη δημόσια τάξη και χορηγούν ή απορρίπτουν αναλόγως το αίτημα για Δελτίο Διαμονής.

β) Η Α. είναι μέλος οικογένειας Έλληνα και καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης ενός έτους για ποινικό αδίκημα. Η συμπεριφορά της στη φυλακή ήταν καλή. Αφότου βγήκε από τη φυλακή βρήκε δουλειά. Οι αρχές δεν εντόπισαν τίποτα στη συμπεριφορά της που να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή. Οι αρχές δεν ανακαλούν το Δελτίο Διαμονής.

γ) Για την Ι., κάτοχο άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, ήταν ήδη η τέταρτη καταδίκη της. Η βαρύτητα των αδικημάτων της αυξήθηκε με την πάροδο του χρόνου. Η συμπεριφορά της στη φυλακή δεν ήταν υποδειγματική και οι δύο υποβληθείσες από αυτήν αιτήσεις απόλυσης υπό όρους απορρίφθηκαν. Σε λιγότερο από δύο εβδομάδες από την αποφυλάκισή της, συνελήφθη ενώ σχεδίαζε άλλη ληστεία. Οι αρχές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά της Ι. συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη και ανακαλούν την άδεια διαμονής, ορίζοντας διάστημα οικειοθελούς απομάκρυνσης.

Αποφάσεις Επιστροφής

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 4251/2014 εισάγεται η υποχρέωση για τις οικείες υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, να εκδίδουν απόφαση επιστροφής για πολίτη τρίτης χώρας αποκλειστικά και μόνο, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- **απόρριψης αιτήματος για αρχική χορήγηση άδειας διαμονής**
- **απόρριψης αιτήματος για ανανέωση άδειας διαμονής**
- **ανάκλησης εκδοθείσας άδειας διαμονής**
- **απόρριψης αιτήματος λόγω μη εμπρόθεσμης υποβολής από τον πολίτη τρίτης χώρας αιτήματος ανανέωσης της άδειας διαμονής του**

Στις αποφάσεις επιστροφής περιλαμβάνονται:

- **σαφής αιτιολογία**, σε περίπτωση απόρριψης, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων (νομικούς και πραγματικούς λόγους) για την έκδοσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2690/ 1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Α' 45). Οι πληροφορίες σχετικά με την αιτιολογία της απόφασης επιστροφής μπορούν να είναι περιορισμένες, εφόσον αυτό απαιτείται για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της άμυνας και της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και σε περιπτώσεις πρόληψης, διερεύνησης, βεβαίωσης και δίωξης αξιόποινων πράξεων (άρθρο 27, παρ. 1, τελευταίο εδάφιο του Ν. 3907/ 2011).

Υπενθυμίζουμε ότι δεν αποτελεί αιτιολογία η απλή μνεία των διατάξεων του νόμου. Απαιτείται η αναφορά σε γεγονότα υπαγόμενα σε διατάξεις.

- **αναφορά στα διαθέσιμα ένδικα μέσα** που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος
 - **υποχρεωτικά η διεύθυνση κατοικίας του πολίτη τρίτης χώρας**, ο οποίος οφείλει να γνωστοποιεί στην Υπηρεσία που εξέδωσε την πράξη κάθε μεταβολή της διεύθυνσης του, κατά το χρονικό διάστημα της οικειοθελούς αναχώρησης.
 - **ορισμός προθεσμίας για οικειοθελή αναχώρηση**, όπου αυτό απαιτείται
 - **αναφορά στο δικαίωμα αίτησης για παράταση της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης**
 - **τα δικαιώματα που παρέχονται** στον κάτοχο κατά το ορισθέν διάστημα της οικειοθελούς αναχώρησης
-
- Δεν εκδίδεται απόφαση επιστροφής σε πολίτες τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή ή απόφαση διοικητικού πρωτοδικείου για την αναστολή της εκτέλεσης διοικητικής πράξης που αφορά την απόρριψη αιτήματος έκδοσης ή ανανέωσης άδειας διαμονής ή την ανάκληση άδειας διαμονής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, έως την έκδοση της δικαστικής απόφασης.
 - Στις περιπτώσεις που συντρέξουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, μεταγενέστερα της έκδοσης της σχετικής απόφασης αναστολής, η απόφαση επιστροφής εκδίδεται από την αστυνομική αρχή εφόσον προηγουμένως ανακληθεί τυχόν χορηγηθείσα ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής.
 - Η απόφαση επιστροφής εκδίδεται από την αρμόδια αρχή και σε περιπτώσεις συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν υποβάλει αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, μετά από επικοινωνία με την Δ/ση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, χωρίς την ανάγκη έκδοσης απορριπτικής απόφασης επί του αιτήματος που εκκρεμεί.
 - Απόφαση επιστροφής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε., κατόχου άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος και κατόχου άδειας διαμονής δεύτερης γενιάς, εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, **μόνο** σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, απάτη ή κατάχρηση, που δικαιολογούν απόρριψη ή ανάκληση Δελτίου Διαμονής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 83 του ν. 4251/2014. **Δεν εκδίδεται απόφαση επιστροφής** για κανέναν από τους λοιπούς λόγους που δικαιολογούν απόρριψη ή ανάκληση δελτίου διαμονής (λ.χ. έλλειψη βιβλιαρίου υγείας) καθόσον, οι δικαιούχοι του δικαιώματος διαμονής μπορούν οποτεδήποτε αποκτήσουν το απαιτούμενο δικαιολογητικό να επανυποβάλλουν αίτημα για τη χορήγηση του δελτίου διαμονής. Το κράτος εν προκειμένω παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας τη δυνατότητα άρσης τυχόν προσωρινών δυσκολιών λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της παραμονής και την προσωπική κατάσταση του ενδιαφερομένου.

Η. Τελικές επισημάνσεις

Επειδή παρατηρήθηκαν μεμονωμένες περιπτώσεις όπου κάποιες κατηγορίες είτε εκ παραδρομής είτε λόγω εσφαλμένης εφαρμογής του προηγούμενου νομικού πλαισίου, δεν είναι δυνατόν για τεχνικούς λόγους να ενταχθούν στις διατάξεις του ν. 4251/2014, μέχρι την επίλυσή τους, θα αντιμετωπίζονται ως εξής:

α) Γονείς ανήλικων ημεδαπών: Το δελτίο διαμονής χορηγείται για πέντε έτη, ανεξαρτήτως εάν η λήξη του υπερβαίνει την συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας των τέκνων, και μετά την πενταετία ανανεώνεται ως δελτίο μόνιμης διαμονής.

Όπου είχαν χορηγηθεί δελτία διαμονής, η λήξη ισχύος των οποίων συνέπιπτε με την ενηλικίωση του τέκνου (συμπλήρωση 18^{ου} ή 21^{ου} έτους) και ως εκ τούτου υπολείπεται χρονικό διάστημα για την συμπλήρωση της πενταετίας που οδηγεί στο δελτίο μόνιμης διαμονής, το δελτίο διαμονής θα ανανεώνεται για μία επιπλέον πενταετία

β) Για την ανανέωση του Δελτίου Διαμονής σε Δελτίο Μόνιμης Διαμονής, δεν απαιτείται ασφάλιση. Θα ελέγχεται όμως σε κάθε περίπτωση, τυχόν διακοπή της συμβίωσης πριν την συμπλήρωση της πενταετίας

γ) Σύζυγοι Έλληνα που δεν κατοχυρώνουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής (λ.χ. απουσία από τη χώρα) και ανανεώνουν εκ νέου για χορήγηση δελτίου διαμονής, δεν αναζητούμε επαρκείς πόρους.

δ) Το Δελτίο Μόνιμης Διαμονής ανακαλείται ή απορρίπτεται η ανανέωσή του μόνο για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή απουσία από τη χώρα που υπερβαίνει τα δύο έτη. Η μεταβολή της προσωπικής κατάστασης (διαζύγιο ή θάνατος) μετά την απόκτηση του καθεστώτος της μόνιμης διαμονής, ουδόλως επηρεάζει την ισχύ του.

Σε περίπτωση που κάτοχος Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, μέλος οικογένειας Έλληνα, απουσιάζει από τη χώρα για διάστημα που υπερβαίνει τα δύο έτη και επανέρχεται στη χώρα, χορηγείται εκ νέου Δελτίο Διαμονής.

ε) Για την ανανέωση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος δεν προσκομίζονται παράβολο και βιβλιάριο υγείας, καθόσον ανανεώνεται αυτοδίκαια χωρίς να αναζητείται η πλήρωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την απόκτησή του.

Τέλος, είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Ο Γεν. Γραμματέας

A. Συρίγος

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Εργασίας,
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Δ/ση Απασχόλησης
Τμήμα III
Πειραιώς 40
Σταδίου 29
2. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. ΟΑΕΔ
4. ΟΓΑ
5. ΙΚΑ
Δ/ση Ασφάλισης- Εσόδων
Τμήμα Ειδικών Θεμάτων
6. ΣΕΠΕ
7. Συνήγορο του Πολίτη
8. Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών
9. ΕΔΑΜ

Εσωτερική Διανομή

1. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
2. Δ/ση Μεταναστευτικής Πολιτικής
(όλα τα Τμήματα της Δ/σης)
3. Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης